

آشنایی با ارکان و ساختار بورس مالزی

هر سرمایه‌گذار که قصد معامله در بورس اوراق بهادار را داشته باشد، بایستی از طریق «عامل سپرده گذاری مجاز (ADA)» در شرکت سپرده گذاری بورس مالزی، یک حساب گشایش کند. ADAها، سازمان‌های کاربری هستند که توسط شرکت سپرده گذاری بورس مالزی و برای تأمین تسهیلات و خدمات CDS به عموم منصوب می‌شوند. علاوه بر ADAها، برخی نهادهای دیگر نیز مجاز به افتتاح و انجام عملیات CDS به صورت مستقیم با شرکت سپرده گذاری بورس به عنوان اعضای مستقیم مجاز (ADMS) هستند. نهادهایی مانند بانک‌ها، شرکت‌های مالی و بیمه می‌توانند به عنوان ADMS انتخاب شوند. تا پایان ۲۰۰۵، تعداد ADA ۳۹ و ADM ۱۷ در شرکت سپرده گذاری بورس وجود داشته‌اند.

هم‌چنین سرمایه‌گذاران و سهام‌داران می‌توانند از طریق CDS به آخرین اطلاعات سهام‌داری خود دسترسی داشته باشند. «ضبط الکترونیکی سپرده‌گذاران و نشر شرایط از طریق تحویل اینترنت (ERBID)»^{۱۱} - که ابزار ارتباطی مبتنی بر شبکه می‌باشد - در اوت ۲۰۰۵ معرفی شد. این امکان، به ADAها، ADMها و ناشران سهام، امکان دسترسی به اطلاعات CDS، درخواست و بزرگ‌داری اطلاعات و سایر امور مربوط را فراهم می‌کند.

شرکت «پایابای مشتقه بورس مالزی»، ریسک اعتباری اعضای پایابای خود را تقبل کرده و مدیریت مرکزی مخاطره را بر عهده دارد. تا پایان ۲۰۰۵، تعداد ۱۵ عضو پایابای در این بورس وجود داشته‌است.

اقدامات در دست اجرا:

بورس مالزی به عنوان بخشی از راهبرد تجاری، قصد دارد تا در سال ۲۰۰۶ ابزارهای جدیدی را معرفی کند. از جمله ابزارهای پیشنهادی می‌توان به سهام آتی، آتی بر شاخص‌های جدید و «صندوق‌های قابل معامله (ETF)»^{۱۲} اشاره کرد.

هم‌چنین بورس مالزی در مورد معرفی یک سیستم «پخش نرخ و سیستم مخزن» برای بازار اوراق قرضه تلاش می‌کند که قرار است جایگزین سیستم فعلی به نام «اطلاعات و پخش اوراق قرضه (BIDS)»^{۱۳} - که عملیات آن توسط بانک مرکزی مالزی^{۱۴} صورت می‌گیرد - باشد. بورس مالزی در ژوئیه ۲۰۰۵، ETF اوراق قرضه را در تابلوی اصلی بورس معرفی کرده‌است. ETF اوراق قرضه، بخشی از اقدامات «صندوق‌های اوراق قرضه آسیایی»^{۱۵} است که توسط ۸ کشور عضو EMERAF (نشت-اجرای بانک‌های مرکزی شرق آسیا و پاسیفیک مرکزی) به نام‌های مالزی، کره، تایلند، اندونزی، فیلیپین، سنگاپور، هنگ کنگ و چین تأسیس شده‌است.

بورس اوراق بهادار مالزی

ساختار:

بورس اوراق بهادار، سازمان‌های مشارکت کننده را در مورد داد و ستد اوراق بهادار و اجرای شرایط پذیرش که متضمن استانداردهای افشای اطلاعات برای شرکت‌های سهامی عام پذیرفته شده‌است، را راهنمایی و مسئولیت نظارت بر بازار را بر عهده دارد.

اسود این بورس بر عهده یک «هیأت مدیره» بوده که ریاست این هیأت بر عهده یک «رئیس» است. هم‌چنین کمیته‌های مختلفی بر مبنای بهترین راهکار اصول حاکمیتی، این هیأت را یاری می‌کنند. یک «پاتل مشاوره‌ای» متشکل از بخش‌های مختلف بازار و امور تسویه، باعث انتفاع کاربران بازار از اظهار نظر نمایندگان بخش‌های مختلف صنعت می‌شود.

واسطه‌گری‌های امور دادوستد:

خرید و فروش اوراق بهادار توسط شرکت‌های

کشور توسط «بورس مالزی» بوده است.

هم‌چنین «گروه بورس مالزی»، فعالیت بازار ابزار مشتقه به نام «بورس مشتقه مالزی» و نیز بورس خارج از کشور به نام «بورس مالی بین‌المللی لایون (LFX)» را نیز در دست دارد. بورس مشتقه مالزی در ۱۱ ژوئن ۲۰۰۱ پس از ادغام بورس ابزار اختیار و آتی مالی کوالالامپور (KLOFFE) و «بورس کالا و پول مالزی (COMMEX)» به وجود آمد.

پایابای داد و ستد ابزار مشتقه توسط شرکت «پایابای مشتقه بورس مالزی» انجام می‌شود. هم‌چنین از ژوئیه ۲۰۰۵، پایابای داد و ستد قراردادهای ابزار مشتقه خارج از بورس (OTC) نیز توسط همین شرکت انجام می‌شود.

مرجع اصلی قانونگذار بازارهای اوراق بهادار و مشتقه، «کمیسیون اوراق بهادار (SC)» است. این مرجع طبق قانون کمیسیون اوراق بهادار ۱۹۷۳ تأسیس شده که کاملاً تابع قوانین و مقررات وزارت دلاری مالزی است.

تسویه، پایابای و سپرده گذاری:

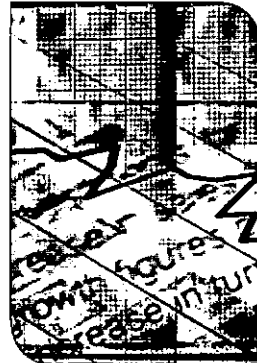
در نوع کاربر امور پایابای در شرکت «پایابای اوراق بهادار بورس مالزی» وجود دارد: کاربر پایابای معامله‌گر و کاربر پایابای غیر معامله‌گر. تا پایان ۲۰۰۵، تعداد ۳۵ کاربر پایابای معامله‌گر شامل شرکت‌های کارگزاری و تعداد ۹ کاربر پایابای غیر معامله‌گر شامل نهادهای مالی و سرمایه‌گذاران نهادی وجود داشته‌است.

تاریخچه مختصر:

اگرچه کشور مالزی از زمان پیدایش «بورس اوراق بهادار مالایا» در سال ۱۹۶۰ صاحب جایگاه داد و ستد قانونمند بوده‌است، اما بورس مالزی - که پیشتر «بورس اوراق بهادار کوالالامپور» نامیده می‌شد - به شکل کنونی در سال ۱۹۷۳ تأسیس شد. بورس اوراق بهادار کوالالامپور در ۵ ژانویه ۲۰۰۵ از شکل شرکت سهامی با مسئولیت محدود به شکل شرکت سهامی عام تغییر ساختار و در ۲۰ آوریل ۲۰۰۵ به بورس مالزی تغییر نام داد. پس از این تغییر و تحولات، فعالیت‌های کاری بورس اوراق بهادار کوالالامپور به شرکت زیر مجموعه و تحت تملک بورس مالزی به نام «بورس اوراق بهادار» منتقل شد. بورس مالزی در ۱۸ مارس ۲۰۰۵ در تابلوی اصلی خود پذیرفته شد.

شرکت «پایابای اوراق بهادار بورس مالزی» - که به عنوان یک شرکت زیر مجموعه و تحت تملک بورس مالزی به شمار می‌رود - وظیفه امور تسویه و پایابای در زمان T+2 را بر عهده دارد.

شرکت «سپرده گذاری بورس مالزی» عملیات سیستم سپرده گذاری مرکزی (CDS) را انجام می‌دهد. این شرکت در اکتبر ۱۹۸۷ به عنوان یک شرکت خصوصی که ۷۵ درصد از سهام آن در اختیار بورس مالزی است، تأسیس شد. در ژانویه ۲۰۰۶، بورس مالزی موافقت کرد تا ۲۵ درصد از سهام باقیمانده را نیز به دست آورد. علت این امر، به دست گرفتن امور تمام نهادهای بازار سرمایه

دو نوع کاربر امور پایابای در شرکت «پایابای اوراق بهادار بورس مالزی» وجود دارد: کاربر پایابای معامله‌گر و کاربر پایابای غیر معامله‌گر

کارگزاری - که سازمان‌های کاربر بورس اوراق بهادار به شمار می‌روند - انجام می‌شود. تا پایان سال ۲۰۰۵، تعداد ۲۷ سازمان کاربر (شامل ۶ کارگزار جهانی و ۵ کارگزار خارجی) با شبکه‌ای از ۵۸ شعبه در حال فعالیت هستند.

کارگزاران جهانی، سازمان‌های کاربری هستند که قادرند طیف گسترده‌ای از ابزارها و خدمات در بازار سرمایه را ارائه نمایند. تسهیلات دسترسی الکترونیک (EAF) و سایت‌های فیزیکی هستند که مشتریان سازمان‌های کاربر می‌توانند در آن، سفارش‌های موجود در بورس اوراق بهادار را خرید و فروش کنند. تسهیلات دسترسی الکترونیک با فعالیت‌های مجاز (EAFPA) خدمات اضافی را فراهم می‌آورد که شامل امکان حضور نمایندگان کارگزاران در سایت، جایگزینی و به کارگیری پایانه‌های CDS عملیات پشتیبانی محدود هستند. ۵ کارگزار خارجی به نام‌های Credit Suisse, UBS, CLSA و JP Morgan از سال ۲۰۰۵ فعالیت خود در مالزی را آغاز کردند.

ساعات رسمی داد و ستد: ساعات اداری: ۰۸:۴۵ الی ۱۷:۳۰. ساعات داد و ستد: ۰۹:۰۰ الی ۱۲:۳۰، ۱۳:۳۰ الی ۱۷:۰۰

اندازه بازاری: ارزش جاری بازار تا پایان ۲۰۰۵ معادل ۶۹۵.۲ میلیارد دلار (تابلوی اصلی ۶۷۱.۶ میلیارد تابلوی ثانویه ۱۵.۱ میلیارد، بازار Call Warrant ۰.۷۱ میلیارد و بازار MESDAQ ۷۸۲ میلیارد) و تعداد شرکت‌های پذیرفته شده جمعا ۱۰۳۷ است. (تابلوی اصلی ۶۵۲، تابلوی ثانویه ۲۶۸ بازار MESDAQ ۱۰۷).

شاخص‌های اصلی: شاخص مرکب کوالالمپور (KLCI) - شاخص تابلوی اصلی (EMAS) - شاخص محصولات مصرف کنندگان - شاخص محصولات صنعتی - شاخص ساخت و ساز - شاخص خدمات - شاخص مالی - شاخص املاک و مستغلات - شاخص معدن - شاخص کشاورزی - شاخص فن آوری - شاخص تابلوی ثانویه - شاخص بازار MESDAQ - شاخص Syariah

شاخص مرکب کوالالمپور (KLCI) - که پیش‌تر شاخص مرکب KLSE نامیده می‌شد - نامرکز اصلی بازار سهام به شمار می‌رود. این شاخص مرکب از ۱۰۰ شرکت شاخص صنعت مرکب از ۳۰ شرکت است. بقیه شاخص‌ها، شاخص کل سهام هستند. شاخص‌هایی که در آن بخش صنعتی یا گروه مرتبط قرار داشته یا به عنوان ترکیبی از آن شاخص شمرده می‌شوند.

اوراق قرضه قابل داد و ستد: سهام عادی، سهام ترجیحی، سهام قرضه، سهام وام، برامت، اوراق قرضه، انواع واریانت، حق تقدم پذیره نویسی شده قابل انتقال، REITS، صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETFs) و صندوق‌های با بنیان بسته.

سیستم داد و ستد: بورس مالزی از یک سیستم داد و ستد خودکار استفاده می‌کند که از دو سیستم رایانه‌ای عمده تشکیل شده است:

سیستم SOORE¹¹ (سیستم مسیریابی سفارش رایانه‌ای و اجرا) که موتور رایانه‌ای مرکزی مسئول مجور کردن سفارش‌های بلند.

سیستم WinSCORE (سیستم داد ستد قابل مشاهده توسط کارگران) که مسئولیت مدیریت نظارت اعتباری، مسیریابی سفارش و داد و ستد، و تأیید را بر عهده دارد.

وقفه در معاملات¹²: بورس مالزی از مارس ۲۰۰۲ مکانیسم گسترده وقفه در معاملات را به اجرا گذاشته است. در صورت بروز حالات زیر، این سازوکار باعث توقف داد و ستد خواهد شد:

سطح ۱: چنانچه شاخص (KLCI) بین ۱۰ تا کم‌تر از ۲۰ درصد نسبت به شاخص پایانی روز قبل افت کند، و این کاهش در زمان بین ساعات ۰۹:۰۰ الی ۱۱:۱۵ (داد و ستد صبحگاهی) یا بین ساعات ۱۳:۳۰ تا ۱۵:۴۵ (داد و ستد عصرگاهی) روی دهد، یک ساعت وقفه در معاملات ایجاد خواهد شد. چنانچه این کاهش در زمان بین ساعات ۱۱:۱۵ الی ۱۲:۳۰ (داد و ستد صبحگاهی) یا بین ساعات ۱۵:۴۵ الی ۱۷:۰۰ (داد و ستد عصرگاهی) روی دهد، معاملات تا پایان جلسه رسمی متوقف می‌شود.

سطح ۲: چنانچه شاخص (KLCI) بیش از ۲۰ درصد نسبت به شاخص پایانی روز قبل افت نماید، و این کاهش در زمان بین ساعات ۰۹:۰۰ الی ۱۲:۳۰ (داد و ستد صبحگاهی) یا بین ساعات ۱۳:۳۰ تا ۱۷:۰۰ (داد و ستد عصرگاهی) روی دهد، معاملات تا پایان جلسه رسمی متوقف می‌شود. یادآور می‌شود این سطوح وقفه در معاملات برای ابزارهای مشتقه مرتبط با اوراق بهادار در بورس مشتقه نیز صادق است.

اگرچه کشور مالزی از زمان پیدایش بورس اوراق بهادار مالایا در سال ۱۹۶۰ صاحب جایگاه داد و ستد قانونمند بوده است، اما بورس مالزی - که پیشتر بورس اوراق بهادار کوالالمپور نامیده می‌شد - به شکل کنونی در سال ۱۹۷۳ تأسیس شد.

کارمزد و سایر هزینه‌هایی که بر عهده مشتریان است: نرخ کارمزد برای تمام معاملات بین کارگزاران و مشتریان توافق است و حداقل آن ۰.۷ درصد از ارزش داد و ستد به علاوه نرخ ثابت ۱۲ رینگیت (واحد پول مالزی) به ازای هر قرارداد اوراق بهادار بجز ابزار بدهی، و ۲ رینگیت برای ابزار بدهی است.

هزینه پایاپای - در بازار: ۰.۰۴ درصد از ارزش داد و ستد (قابل پرداخت هم برای خریداران و هم فروشندگان) تا سقف ۲۰۰ رینگیت به ازای هر قرارداد بدون حداقل. هزینه پایاپای - مستقیم: ۰.۰۴ درصد از ارزش داد و ستد (قابل پرداخت هم برای خریداران و هم فروشندگان) تا سقف ۲۰۰ رینگیت به ازای هر قرارداد و حداقلی به میزان ۱۰ رینگیت.

حق تمیز: یک رینگیت در هزار رینگیت یا اجزای کسری ارزش اوراق بهادار (قابل پرداخت هم برای خریداران و هم فروشندگان) تا سقف ۲۰۰ رینگیت به

ازای هر قرارداد برای تمام معاملات.

قوانین و امور مالیاتی برای سرمایه‌گذاران خارجی: سود متعلق به سهام‌دار غیر مقیم در کشور مالزی مشابه با سهام‌دار مالزیایی است و البته از مالیات مشارکت کم‌تری (۲۸ درصد) برای آنان برخوردار است. در مالزی بر ارزش افزوده مالیات تعلق نمی‌گیرد.

یک نهاد دولتی به نام کمیته سرمایه‌گذاری خارجی (FC) مسئولیت مقررات برای‌ها، ادغام و تملک شرکت‌ها و فعالیت تجاری در مالزی را بر عهده دارد. برای موارد زیر به تأییدیه FC نیاز است: - تملک بیش از ۱۵ درصد توسط سرمایه‌گذار انفرادی خارجی.

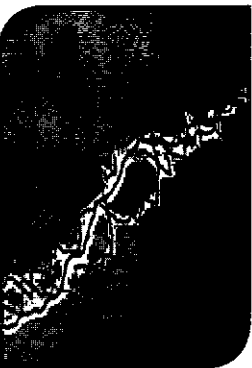
- تملک بیش از ۳۰ درصد به صورت مجموع، از سوی سرمایه‌گذاران متعدد خارجی. - نظارت / تملک کامل یک فعالیت تجاری در مالزی توسط خارجیان.

جزئیات حمایت از سهام‌دار:

به طور کلی، حمایت از سرمایه‌گذار در قانون صنعت اوراق بهادار (SIA)¹³ در سال ۱۹۸۳، قانون کمیسیون اوراق بهادار در سال ۱۹۹۳، و قوانین و مقررات بورس اوراق بهادار برای اطمینان از بازار سهام کارا، بی‌طرف و منظم پیش‌بینی شده است. SIA فعالیت‌های مرتبط به امور کارگزاری که به مجوز کمیسیون اوراق بهادار نیاز دارد را شرح داده است. فروش استقراضی از اوت ۱۹۹۷ به حالت تعلیق در آمده است، گرچه مقررات و شروط لازم آن در SIA پیش‌بینی شده است. داد و ستد بر اساس اطلاعات، محرمانه منع شده است. SIA بورس اوراق بهادار آن در جهت جبران قصور ناشی از تعهدات شرکت‌های کارگزاری یا مدیران آن‌ها، نمایندگان کارگزاری یا کارکنان آن‌ها، یا تحلیل شرکت‌های کارگزاری، کرده است. هم‌چنین شرکت‌های کارگزاری موظفند طرایی‌های مشتریان را در حساب‌های مجزا از حساب‌های طرایی‌های خود، ذخیره کنند.

(Endnotes)

- 1- Central Depository System (CDS)
- 2- Labuan International Financial Exchange (LIFE)
- 3- Kuala Lumpur Options and Financial Futures Exchange (KLOFFE)
- 4- Commodity and Monetary Exchange of Malaysia (COMWEX)
- 5- Over-the-counter
- 6- Securities Commission (SC)
- 7- Authorized Depository Agent (ADA)
- 8- Participating Organizations
- 9- Authorized Direct Members (ADM's)
- 10- Electronic Record of Deposits and Allotment Provision through Internet Delivery (eRecord)
- 11- Exchange Traded Funds
- 12- Bonds Information and Dissemination (BIDS)
- 13- Bank Negara Malaysia
- 14- Asian Bond Funds 2
- 15- Executive Meeting of East Asian and Pacific Central Banks
- 16- Universal Brokers
- 17- Electronic Access Facilities
- 18- Electronic Access Facilities with Permitted Activities
- 19- Real Estate Investment Trusts
- 20- System on Computerized Order Routing and Execution
- 21- Circuit breakers
- 22- Foreign Investment Committee
- 23- Securities Industry Act

نرخ کارمزد برای تمام معاملات بین کارگزاران و مشتریان توافق است و حداقل آن ۰.۷ درصد از ارزش داد و ستد به علاوه نرخ ثابت ۱۲ رینگیت به ازای هر قرارداد اوراق بهادار بجز ابزار بدهی، و ۲ رینگیت برای ابزار بدهی است.